

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 34 (3)

IZDAN 1 FEBRUARA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 13865

Gelemanović Ivan, Dobrovac, Jugoslavija.

Kancelarijski namještaj sa alarmnim i sigurnosnim uredjajem.

Prijava od 28 avgusta 1936.

Važi od 1 februara 1937

Predmet pronalaska je kancelarijski namještaj, dakle uglavnom pisači sto i ormari za arhivu, koji je providen sa nekoliko sigurnosnih uredaja i napravom za alarm. Svrha pronalaska je, da se omogući efikasna zaštita u kancelarijskom namještaju pohranjenih predmeta protiv provale, te dalje, da se u slučaju tvornog napadaja na samog vlasnika omogući ovome alarm i zaplašivanje napadača.

Prema pronalasku providen je kancelarijski sto maskiranim mehanizmima za otvaranje pojedinih odjeljaka, te dalje alarmnim pištoljama, koje se stavljuju u djelovanje pomoću pedala, dok je ormari ili sl. kancelarijski objekt providen također sa više sigurnosnih uredaja, koji one moguće nepozvanim licima otvaranje pojedinih odjeljaka. Daljnja novost kod predmeta pronalaska je, da je ormari providen pregradcima, čija se veličina može lako mijenjati pomoću premjestivih razdjelnih stijena.

Na priloženim nacrtima prikazani su kao primjeri izvedbe jedan pisači sto i jedan ormari, ali se pojedini sigurnosni uredaji mogu također primjeniti i na drugim sličnim kancelarijskim predmetima odn. na pokuštu.

Sl. 1 prikazuje pogled sprijeda na sto sa sigurnosnim i alarmnim uredajem prema pronalasku i to djelomično u presjeku.

Sl. 2 je pogled odozgo na isti sa desnom polovicom bez gornje ploče i bez ladice.

Sl. 3 je pogled sa strane na sto sa ostranjenoj nutarnjom postranom pločom, koja prekriva uredaj za alarm, i sa gornjom

postranom ladicom u presjeku.

Sl. 4 i 5 prikazuju u većem mjerilu detalje uredaja za otvaranje postrane ladice.

Sl. 6 je pogled sprijeda na djelomice otvoreni ormari prema pronalasku.

Sl. 7 je pogled straga na mehanizam za otvaranje srednje donje rolete u većem mjerilu.

Sl. 8a je uzdužni presjek kroz ladicu sa uredajem za otpuštanje gornjeg srednjeg roloa.

Sl. 8b je jedan detalj toga uredaja u pogledu odozgo.

Sl. 9 je u većem mjerilu mehanizam, koji zatvara postrana gornja krila i rolete.

Sl. 10 je pogled sa strane na gornji dio ormara sa uredajem za udešavanje razdjeljaka.

Kako se ovdje ne radi o običnom kancelarijskom namještaju, nego o takom za veće zahtjeve obzirom na sigurnost protiv provale i nepoželjnog brčkanja po njemu, to je otvaranje njegovih odjeljaka međusobno povezano, tako da se na pr. postrani odjeljak ne može otvoriti, a da se prije toga ne otvori glavni i ne izvršni nekoliko manipulacija, koje može da zna samo vlasnik. Radi jasnoće su slike na nacrtima većinom shematske, dok je izvedba u stvari providena sa ukrasnom izradbom, u kojoj su maskirana razna dugmeta, koja služe za otvaranje pojedinih odjeljaka. Svi mehanizmi, koji se vide na sječenim dijelovima namještaja, nalaze se također u jednakoj izvedbi na simetrično položenim dijelovima istog namještaja.

Kako je većina krila i ladica pridržavana u zatvorenom položaju pomoću po-

znote zaporne kuke, kao na Sl. 4, koja je u raznim varijantama u vezi sa uredajima za otvaranje, to će u dalnjem opisu biti izostavljeno, radi jednostavnosti, opisivanje svake pojedine i sve će nositi istu oznaku.

Ladica 2 stola 1 otvara se pritiskom na skriveno dugme (na nacrtu nije prikazano) ispod nje, pa se time otkači zaporna kuka 3 (kao na Sl. 3 i 4). Ova ladica kao i postrane 5 i slične na ormaru (List II) leže na drvenim ili sl. valjčinama 6, a straga su providede odupirnim perima 7, koja se kod zatvaranja stlače, pa kod otpuštanja kuke 3 odn. otvaranja ladice izbacuje ovu van. Ladice dakle ne trebaju dakle uobičajene hvataljke za izvlačenje. Na prednjoj strani ladice 2 nalazi se zakretna ploča 8 (na pr. uresna glava ili sl.), koja stavlja u pokret mehanizam za otvaranje postranih krila 9. Taj se mehanizam sastoji iz zakretnih poluge 10 (Sl. 1) na čiji jedan kraj, kod zakretanja ploče 8, tlače motka 11, koja je zglobno spojena sa pločom 8. To zakretanje se prenosi dalje preko šipke 12 na mehanizam zaporne kuke 3, koji otpusti krilo 9. Napon pera 13 otvara krilo, tako da ovo ne treba povlačiti za posebnu hvataljku. Zaporna kuka 3 sastoјаće se redovno iz same kuke, jednog pera i jednog tlačnog organa (Sl. 3 i 4), koji dobiva silu direktno ili preko poznatih prenosnih organa.

Medutim, da se može zakrenuti glava 8 odn. staviti u funkciju opisani mehanizam za otvaranje postranih krila, treba prije izvući i uvući srednju ladicu 2, koja time oslobodi glavu od trnova 14, koji normalno priječe slobodno okretanje glave 8 i time otvaranje krila. Trn 14 zglobno je spojen na jednom rasporu kraka zakretnih kutnih poluge 15, dok se na njezinom drugom kraku nalazi okomiti čep 16 i posve na kraju zglobno spojena šipka 17. Ta šipka ide skoro do okretišta postranih krila 9 stola, gdje se nalaze perima 18 odupruti zakretni palci 19. Kad se zatvara krilo 9, onda izdanak 13a pera 13 zakrene palac 19 tako, da on odgurne šipku 17; time bivaju pomaknuti naprijed trnovi 14, koji uđu u glavu 8 i ona se više ne može zakretati. Dase glava sposobni za otvaranje postranih krila, potrebno je nešto izvući i ponovo uvući srednju ladicu. Ta ladica ima odozdo zakrivljene rasponače 20, koji kod izvlačenja ladice razmaknu čepove 16 i tako zakrenu poluge 15, što ima za posledicu izvlačenje trnova 14. Sad se glava 8 može zaokrenuti i time preko mehanizma 11, 10, 12 otvoriti krila.

Na Sl. 2 sprijeda nalazi se trn 14 u uvučenom položaju u glavi 8, dok je na

stražnjem dijelu stola u izvučenom položaju. Inače su mehanizmi sprijeda i straga, kao i oni simetrični, s lijeve strane stola, potpuno jednaki. Stražnji dio stola ima dakle također postrana vrata 9 i uredaj za njihovo otvaranje, a to je potrebno u vezi sa alarmnim uredajem, koji ćemo sada opisati.

Alarni uredaj sastoji se iz poznatog alarmnog pištolja 21, koji je ugraden straga ispod svake postrane ladice 5, a stavlja se u funkciju pritiskom noge na pedal 22. Preko zglobovima spojene šipke 23 i zakretnih poluga 24, 25, 26 otvara se pritiskom na pedal stražnje krilo 9 odn. skoro u isto vrijeme preko 25, šipke 27, zakretnih kutnih poluge 28 i šipke 29 odapinje se pištolja 21. Radi punjenja ovih pištolja predviđen je i za ova krila 9 mehanizam za njihovo otvaranje slično kao sprijeda.

Otvaranje postrane ladice spriječava, kako smo rekli, mehanizam zaporne kuke 3 (Sl. 3 i 4), pa nju treba prije otvaranja otkačiti. To se izvodi pritiskom na gornji dio zakretnog otpirača 30 (Sl. 5), pa se to gibanje prenosi dalje na osovinu 31, koja onda pomoću zatika 32 odapne kuku, nakon čega stlačena pera 7 izbacuje ladicu.

Otvaranje stola ide dakle ovim redoslijedom: Pritiskom na sakriveni gumb otvori se srednja ladica. Nju treba nešto izvući i zatim zatvoriti, da bi se glava 8 oslobodila trnova 14. Okretanjem glave otvaraju se postrana krila 9. Pritiskom na otpirače 30 otvaraju se ladice 5. Zatvaranjem ladica i postranih krila sve se vraća u prvobitno stanje i glava 8 postaje nepokretna. Pritiskom nogu na pedale 22 mogu se opaziti dva alarmna metka.

Na ormaru 33 (List II) kao važnom kancelarijskom objektu predviđeni su također slični sigurnosni uredaji. Srednja ladica 34 providedena je već opisanim mehanizmom glave 8 za otvaranje postranih krila 9. Da se sama ta ladica može otvoriti, potrebno je otvoriti i spustiti donju roletu 35, a zato treba izvršiti zakretanje dugmeta 36, 37, 38 u smjerovima, koji su naznačeni strijelicama. Mehanizam zaporne kuke 3 ukočen je ovdje naime pomoću perom 39 i kračunom 40 tlačene šipke 41 (Sl. 7). Zaokretom lijevoga dugmeta 36 na lijevo izmakne se kračun 40 na stranu Desni gumb 38 ima straga uzvjetnu plohu 42 sa samokočenjem, pa se njegovim zakretanjem podiže na plohi 42 svinuti kraj šipke 41, a time se ujedno izmakne drugi svinuti kraj šipke 41 ispod kuke 3, pa se sad zakretanjem srednjeg dugmeta 37 na desno može otkačiti kuka 3 i spustiti roleta. Iza kako je spuštena roleta, može se pritiskom

s nutarnje strane na mehanizam sličan kao na Sl. 4 i 5 (List I) otvoriti srednja ladica.

Svaki od gornjih rolova 43, 44, 45 odn. krila 43a, 45a ima zapornu kuku 3 i gumb 46 za njezino otvaranje, ali su oni međusobno i sa ostalim dijelovima ormara tako povezani, da se mogu otvarati samo u izvjesnom redoslijedu.

Srednju roletu tlači i pridržava perom 47 tlačena kuka 48 (Sl. 8b), koja je nasaden na okomitoj osovini 49. Na donjem kraju, nešto iznad ladice, ima osovina horizontalni trn 50, o koji se naslanja zakretni palac 51. Kod izvlačenja ladice 34 udari prečka 52 u palac 51 i time oslobodi roletu 44 od kuke 48.

Istom spuštanjem srednje rolete omogućuje se otvaranje postranih 43, 54 odn. otvaranje njihovih krila 43a, 45a. U istoj visini nalazi se u srednjem i postranom okviru po jedan klinac 53 (Sl. 9), koje po spiralno pero 54 tijera prema elastičnoj opruzi 55 u žlijebu srednje rolete 44. Kad je srednja roleta uzdignuta, drže na stranu potisnuti klinci 53 okvirove i vanjske rolete skupa, pa se ove mogu otvoriti istom kad je roleta 44 spuštena.

Prema pronalasku mogu se i razdjelci ormara mijenjati, t.i. udešavati prema potrebi, te veličini predmeta, koji se u njih stavlju. U tu su svrhu razdjelne ploče 56 napravljene poput roleta, koje se mogu petisnuti straga u ormar i onda po želji izvući u bilo kojem žlijebu između ležajnih ploča 57 (Sl. 10).

Ormar se dakle otvara tako, da se zakretanjem u smislu strijaleca zakrenu dugmeta 36, 37, 38 i spusti donja roleta 35. Zatim se pritiskom na maskirano dugme u odielku rolete 35 otvoru ladica 34. Dijeličnim izvlačenjem i ponovnim zatvaranjem te ladice oslobada se, kao i prije kod stola, glava 8, pa se njezinim zakretanjem mogu otvoriti postrana krila 9. Potpunim izvlačenjem ladice 34 oslobada se srednja roleta kuke 48, a njezinim spuštanjem se omogućuje daljnje otvaranje postranih roleta odn. krila sa tim roletama.

Patentni zahtevi:

1.) Kancelarijski nameštaj sa alarmnim i sigurnosnim uredajem, naznačen time, što srednja ladica (2, 34) ima sprijeđa zakretnu ploču (8), koja preko jedne motke (11), zakretnu poluge (10) i šipke (12) otvara zapornu kuku (3), koja pridržava postrano krilo (9).

2.) Kancelarijski namještaj po zahtje-

vu 1, naznačen time, što postrano krilo (9) zakreće kod zatvaranja perom (18) podržavani palac (19), koji potisne šipku (17), zglobno spojenu sa zakretnom kutnom polugom (15), što na drugom kraku nosi trn (14), koji uđe u glavu (8); dok za oslobođanje glave služe čepovi (16) na drugom kraku poluge (15), koje čepove kod otvaranja ladice razmakne zakrivljeni rasponjač (20), koji je pričvršćen s donje strane ladice (2).

3.) Kancelarijski namještaj po zahtjevu 1 i 2, naznačen time, što se postrane ladice (5) otvaraju pritiskom na zakretni otpirač (30), koji preko poznatih prenosnih organa otkači zaporne kuke (3), koje pridržavaju ladice.

4.) Kancelarijski namještaj po zahtjevima 1—3, naznačen time, što ladice (2, 5, 34) leže na drvenim ili sl. valjcima (6) te imaju straga spiralna pera (7), koja ih kod otvaranja izbace prema van.

5.) Kancelarijski sto po zahtjevima 1—4, naznačen time, što ima pedale (22), koji su preko zglobno spojenih šipaka (23, 27, 29) i zakretnih poluga (24, 25, 26, 28) u vezi sa zapornim kukama (3) stražnjih zapornih krila (9) i sa alarmnim pištoljama (21).

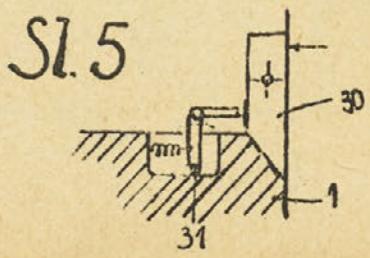
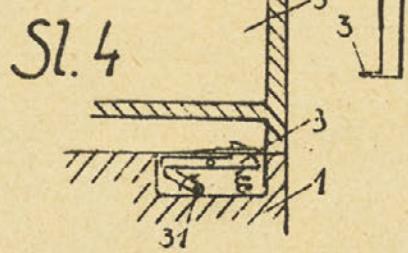
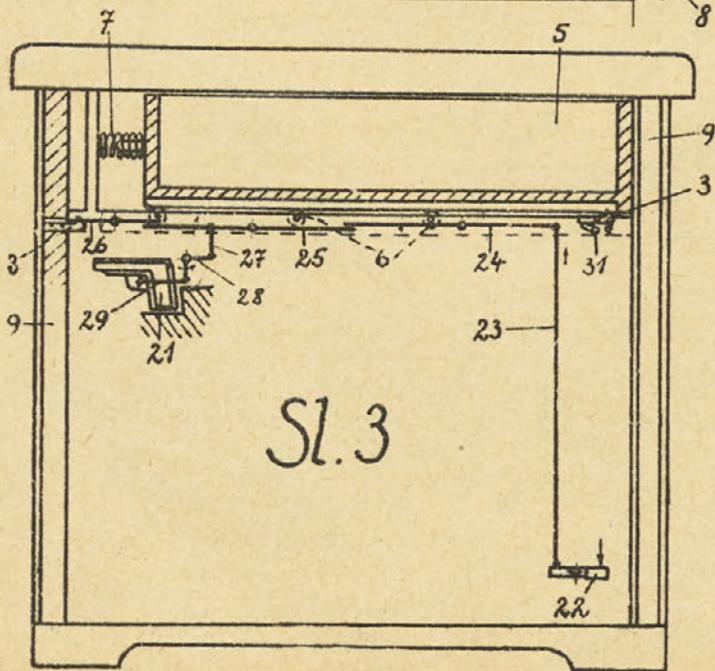
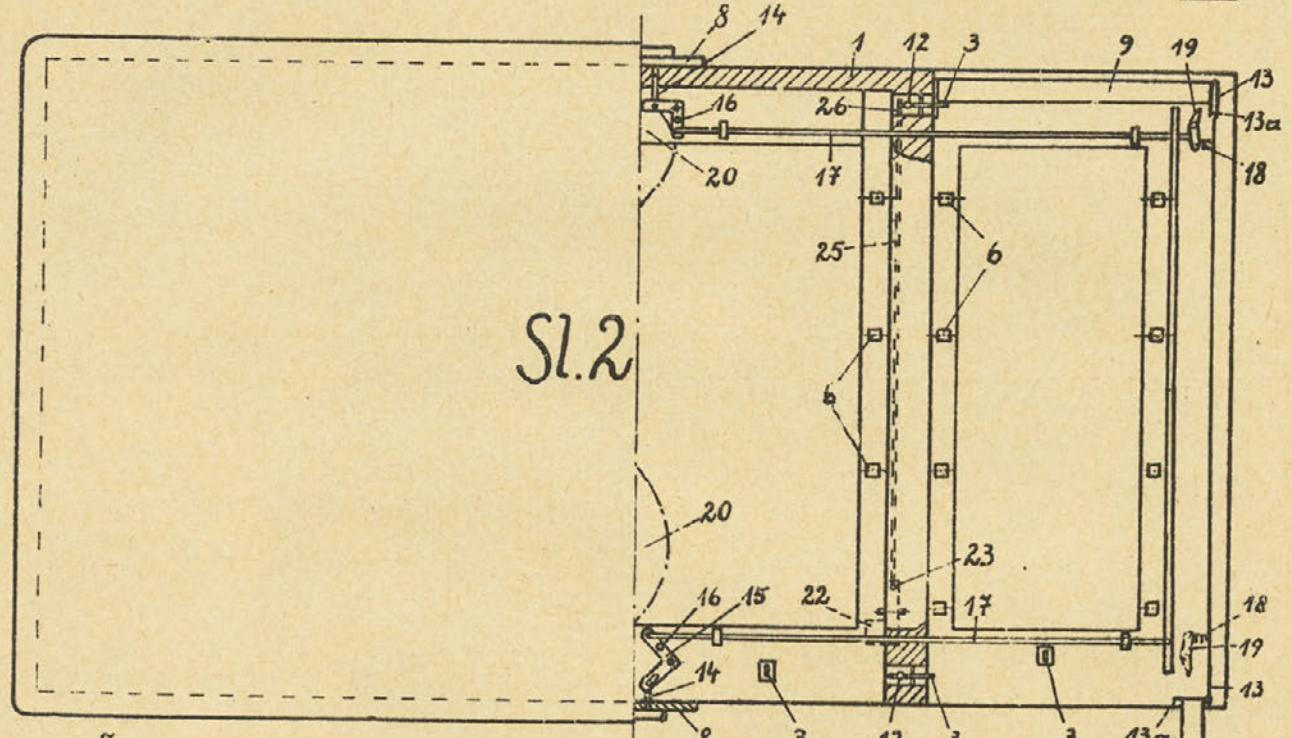
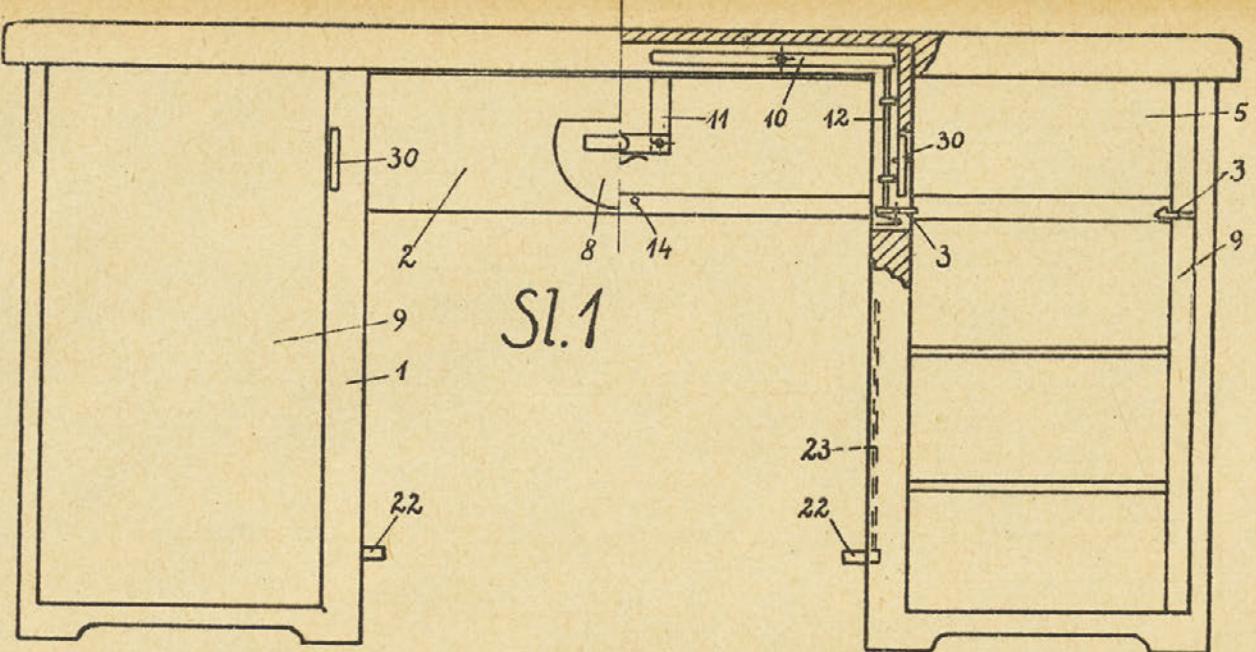
6.) Kancelarijski ormar po zahtjevima 1—4, naznačen time, što njegova srednja donja roleta (35) ima zapornu kuku (3), koju u zatvorenom položaju zadržava svinuti kraj zakretnе šipke (41), kojega pritiše pero (39) i povlačni kračun (40), koji se odmiče zakretanjem s njim spojenog vanjskog gumba (36), dok za zakretanje same šipke (41) služi gumb (38), koji je spojen sa zavojnom samokočnom plohom (42), o koju se upire drugi svinuti kraj te šipke.

7.) Ormar po zahtjevu 6, naznačen time, što na zakretnoj osovini (49) ima perom (47) tlačenu kuku (48), koja pridržava srednju gornju roletu (44), a za njezino otpuštanje ima na trn (50) osovine (49) naslonjeni zakretni palac (51), o koji udari prečka (52) ladice (34) kod njezina otvaranja.

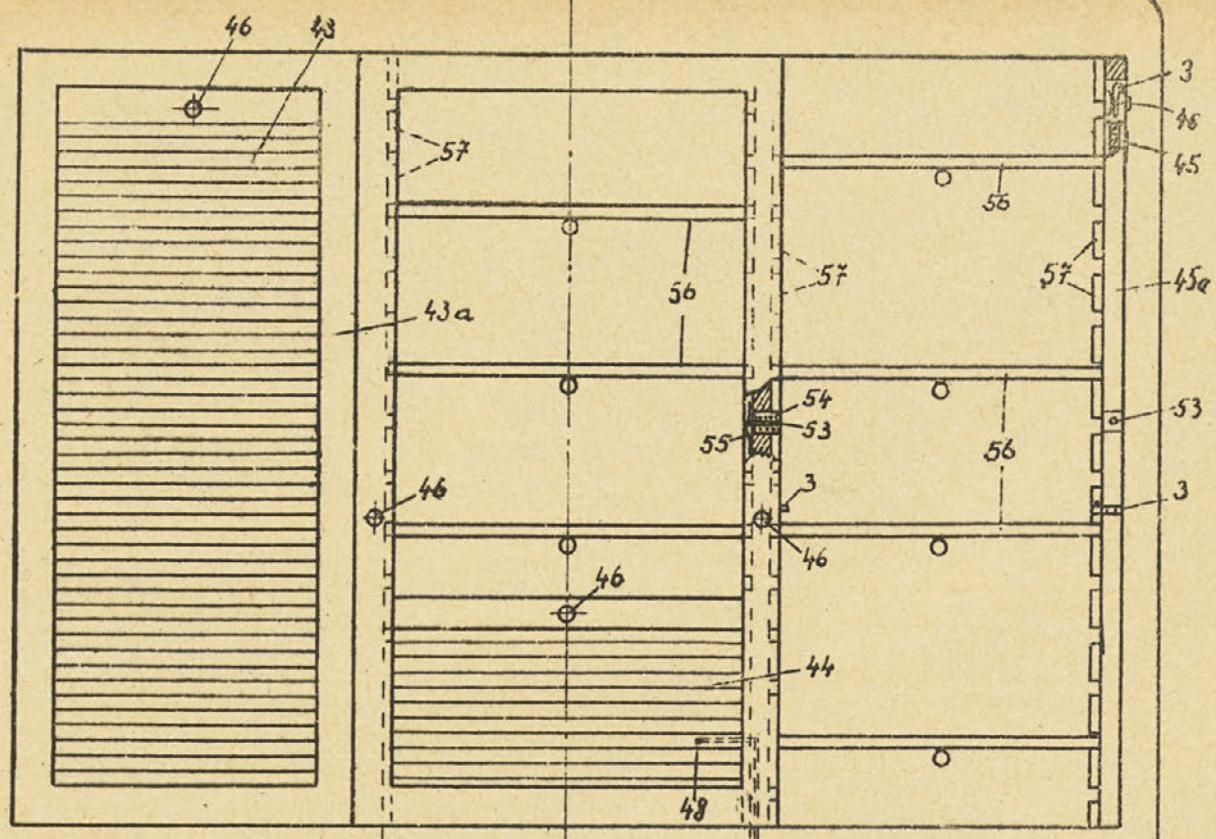
8.) Ormar po zahtjevima 1—4 i 6—7, naznačen time, što susjedni dijelovi okvira srednje i postrane rolete (43, 44, 45) imaju koaksialne provrtine sa pomičnim klinicima (53), koje pera (54) potiskuju prema opruzi (55) u žlijebu okvira srednje rolete (44), koja kad je zatvorena, potisne oprugu i klince, tako da jedan prelazi u provrtinu drugoga odn. u postranu roletu i time spriječava njihovo otvaranje.

9.) Ormar po zahtjevima 1—4 i 6—8, naznačen time, što su njegovi odjelci snabiveni gusto poredanim ležajnim pločama

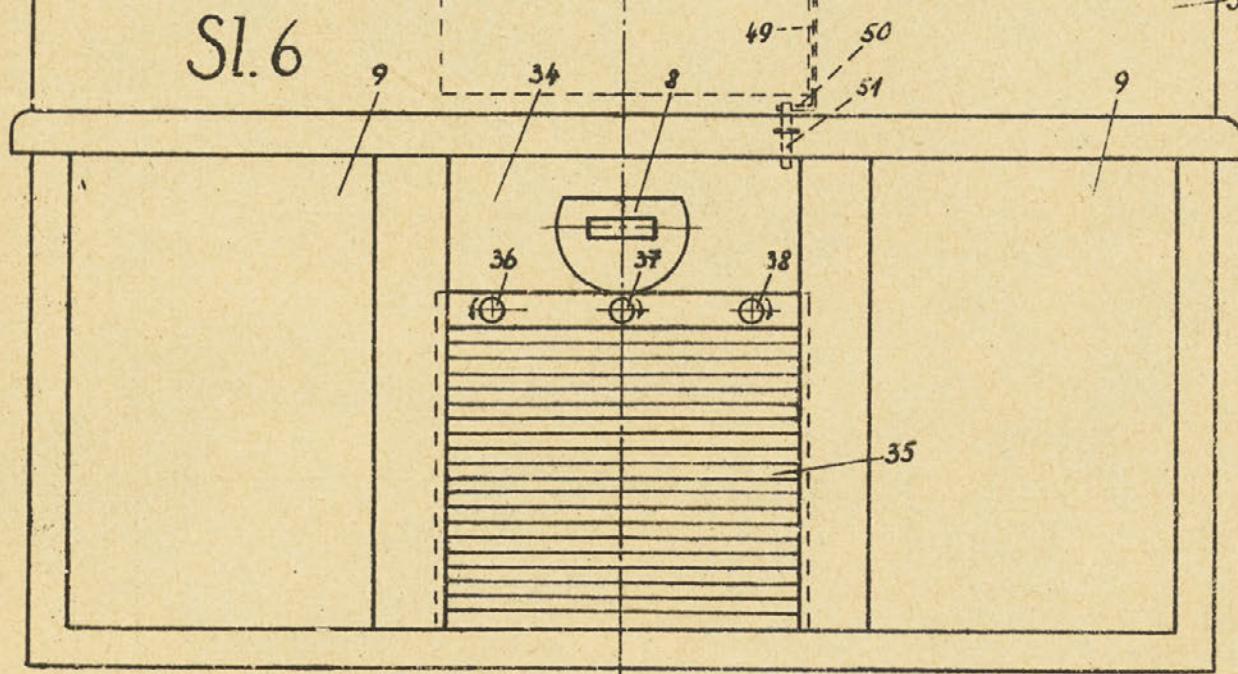
(57) za roletama slične vodoravne razdjelne stijene (56), koje se mogu postavljati odn. premještati u poželjnu visinu.

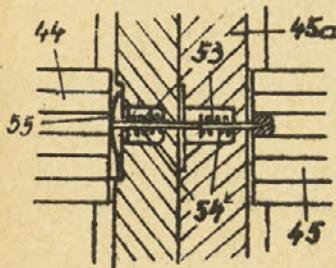
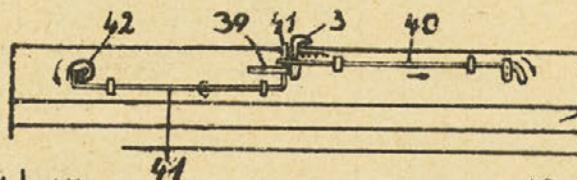

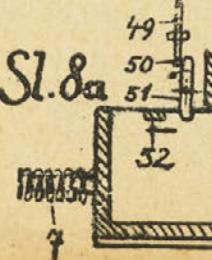
Sl. 6

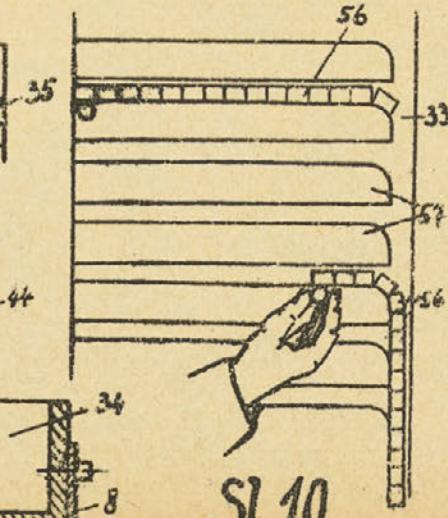
Sl. 7

SL 9

SL.86

SI. 10

